

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА І ПРАВА

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА
(вибіркова навчальна дисципліна)

Розробник
Волкова Неля –
доцент кафедри підприємництва і права,
к.е.н, доцент

Полтава
2022 р.

Назва навчальної дисципліни	Управління вартістю підприємства
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	вибіркова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Волкова Неля , к.е.н., доцент Контакти: ауд. 484, навчальний корпус 4 ✉: volkova.nelia@pdaa.edu.ua ☎: 0661448055 сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/volkova-nelya-vasylivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» ОПП Підприємництво
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Цикл дисциплін професійної підготовки

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів комплексу компетентностей щодо управління вартістю на сучасному підприємстві, оцінювання його вартості як цілісного майнового комплексу, визначення вартості окремих складових його активів та обґрунтування напрямів та шляхів зростання вартості підприємства.

Основні завдання навчальної дисципліни: засвоєння здобувачами основних принципів обґрунтованого вибору оптимального методичного підходу до оцінювання ринкової вартості підприємства; оволодіння навичками самостійного здійснення аналізу, ідентифікації та оцінювання чинників, що впливають на ринкову вартість підприємства; оволодіння навичками розробки комплексу заходів із управління вартістю підприємства з використанням сучасних фінансових інструментів, зокрема, враховуючи позиціонування підприємства на фондовому ринку.

Компетентності:

загальні:

ЗК 1. Навички міжособистісної взаємодії, що дозволяють досягати професійних цілей.

ЗК 2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

спеціальні:

СК 1. здатність застосовувати вміння прийняття управлінських рішень із управління вартістю активів та капіталу підприємства.

Програмні результати навчання:

ПРН. застосовувати отримані навички прийняття оптимальних рішень для забезпечення зростання прибутку та капіталу, стабілізацію діяльності підприємства, підвищення добробуту його працівників

Програма та структура навчальної дисципліни:

Назви тем	Кількість годин			
	Денна форма навчання			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Тема 1. Предмет і змістовність управління вартістю	8	2	-	6

підприємства.				
Тема 2. Сутність вартісно-орієнтованого управління підприємством.	8	2	2	6
Тема 3. Сучасні інструменти вартісного оцінювання	10	2	2	6
Тема 4. Застосування основних показників вартості в концепції управління вартістю підприємств.	12	4	2	6
Тема 5. Інформаційне забезпечення управління вартістю підприємства	10	2	2	6
Тема 6. Методичні підходи до оцінювання вартості підприємств.	10	2	2	6
Тема 7. Позичування підприємства на фондовому ринку як елемент управління вартістю.	12	4	2	6
Тема 8. Раціоналізація структури капіталу за критерієм вартості підприємства	10	2	-	6
Тема 9. Вплив стратегічних альтернатив розвитку на вартість підприємства.	10	2	2	6
Усього годин	90	22	14	54
Екзамен	27			

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю				Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань сам. роб	Реферат/ презентація	Екзамен	
ПРН	30	30	20	20	100
Разом	30	30	20	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань сам. роб.	Реферат/ презентація	
Тема 1. Предмет і змістовність управління вартістю підприємства.	6	-	10	6
Тема 2. Сутність вартісно-орієнтованого управління підприємством.				
Тема 3. Сучасні інструменти вартісного оцінювання				
Тема 4. Застосування основних показників вартості в концепції управління вартістю	6	-		6

підприємств.				
Тема 5. Інформаційне забезпечення управління вартістю підприємства	-	15		25
Тема 6. Методичні підходи до оцінювання вартості підприємств.	6	-		6
Тема 7. Позиціонування підприємства на фондовому ринку як елемент управління вартістю.	6	-	10	6
Тема 8. Рационалізація структури капіталу за критерієм вартості підприємства	6	-		6
Тема 9. Вплив стратегічних альтернатив розвитку на вартість підприємства	-	15		25
Екзамен				20
Разом	30	30	20	100

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних вправ

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
6	Здобувач вищої освіти правильно розв'язав практичне завдання (задачу), вміє пояснити методику розв'язання та зміст застосовуваного понятійного апарату і формул. Вміє аргументувати свої думки.
4-5	Здобувач вищої освіти показує знання методики розв'язання практичного завдання (задачі) та змісту застосовуваного понятійного апарату і формул. Проте допущені окремі незначні помилки у розв'язанні.
2-3	Здобувач вищої освіти частково розв'язав практичне завдання (задачу), але не спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату та методики розв'язання задачі.
0-1	Здобувач вищої освіти неправильно розв'язав практичне завдання (задачу), показав незадовільне знання понятійного апарату, або взагалі нічого не відповів.

Шкала та критерії оцінювання підготовки реферату/презентації

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
10	на високому рівні – ЗВО демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку; відповідь містить обґрунтовані висновки
9	на середньому рівні – ЗВО демонструє знання і розуміння основних положень питання, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді

7-8	на достатньому рівні – ЗВО демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; висновки неповні; наявні несуттєві помилки під час відповіді
0-6	на низькому рівні – ЗВО демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання; наявні суттєві помилки; висновки неповні

Шкала та критерії оцінювання питань самостійної роботи

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
13-15	на високому рівні – вірно розкриті питання самостійної роботи; ЗВО демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку; відповідь містить обґрунтовані висновки
9-12	на середньому рівні – ЗВО демонструє знання і розуміння основних положень питання самостійної роботи, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді
4-8	на достатньому рівні – ЗВО демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; висновки неповні; наявні несуттєві помилки під час відповіді
0-3	на низькому рівні – ЗВО демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання; наявні суттєві помилки; висновки неповні

Формою семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Управління вартістю підприємства» є екзамен.

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Вид завдання	Шкала оцінювання, балів	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
для теоретичного питання*	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	1	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
	2	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
	3	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
	4	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять
	5	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, вдало наводить приклади.
Максимальна	10 балів	

кількість балів		
Професійно-орієнтоване (практичне завдання)	0-1	відсутність розрахунку практичної ситуації, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	2-3	Здобувач вищої освіти планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
	5-6	Здобувач вищої освіти має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
	7-8	Здобувач вищої освіти за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
	9-10	Здобувач вищої освіти може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань
Максимальна кількість балів	10 балів	
Всього	20 балів	

*екзамен складається з 2 теоретичних питань

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 90 год. Кількість кредитів – 3,0. Форма семестрового контролю – екзамен

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись [Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету](#). Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на

підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про 15 академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Закон України „Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні” від 12 липня 2001 р. № 2658-III // ВВР. 2001. - №47. Ст. 251
2. Бабій О.М., Малишко В.С., Пудичева Г.О. Управління вартістю підприємства: Навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2016. 207 с.
3. Волкова Н. В. Методологічні аспекти оцінки потенціалу розвитку переробних підприємств. *Регіональна економіка та управління*. Вип. 4 (22). м. Запоріжжя. 2018. С. 12-16.
4. Макаренко П.М., Андрєнко Н.В. Галузеві особливості формування потенціалу переробних підприємств з виробництва харчових продуктів. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. Спецвипуск 2015 року. Полтава: ПДАА. 2015. С. 3-9.
5. Давидов О. І. Проблеми та перспективи застосування концепції управління вартістю підприємств в Україні. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2016. № 1. С. 170-182.
6. Полтініна О. П. Підходи до формування та використання фінансових ресурсів в аспекті вартісно-орієнтованого управління підприємством. *Економіка, фінанси, право*. 2016. № 12/3, С. 38-42
7. Сабадирьова А.Л., Бабій О.М., Куклінова Т.В., Салавеліс Д.Є. Потенціал і розвиток підприємства: Навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2013. 343 с.

Допоміжні

1. Афанасьєва Т. А. Управління вартістю підприємства. URL: <http://intkonf.org/afanasevata-upravlinnya-vartistyu-pidpriemstva/>
2. Березін О.В., Дуда С.Т., Міценко Н.Г. Управління потенціалом підприємства : навч. посібн. Львів : Вид-во «Магнолія 2006», 2011. 308 с.
3. Волкова Н.В., Неберя К.В., Лещева А.Р. Особливості формування потенціалу аграрних підприємств. *Приазовський економічний вісник*. 2019. № 5 (16). URL: <http://pev.kpu.zp.ua/vypusk-16>
4. Гусєва О.Ю., Легомінова С.В., Воскобоєва О.В., Ромащенко О.С. Засади відкриття власного бізнесу: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2018. 148 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1651_67569669.pdf
5. Добрава Н.В., Осипова М.М. Основи бізнесу: навч. посіб. Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 305 с.
6. Єрофєєва Т. А. Підходи до оцінки вартості бізнесу: проблеми їх використання. *Економічні науки*. Наукові записки. Том 68. № 2. 2017. С.24-31.
7. Ибрагимова Х. У. Особенности применения доходного подхода к оценке стоимости предприятия. *Вопросы экономики и управления*. 2019. № 1. С. 8-19.
8. Коваль І. Ф. Оцінка вартості компаній: методичні підходи та застосування. *Молодий вчений. Економічні науки*. 2017. № 4 (44). С. 667.
9. Когденко В.Г. Анализ показателей создания стоимости. *Экономический анализ: теория и практика*. 2010. № 19. С. 11-20
10. Круш П.В., Полищук С.В. Оцінка бізнесу: Навч. посіб. Київ, 2004. 264 с.
11. Deng M., Easton P.D., Yeo J. Another Look at Equity and Enterprise Valuation based on Multiples // Social science research network. URL: http://papers.ssm.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1462794.
12. Dittmann I. Biases and Error Measures, How to Compare Valuation Methods // Socialscienceresearchnetwork. URL: http://papers.ssm.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=947436
13. [Volkova Nelia, Zagrebelna Irina](#) Methods of estimation of development capacity of processing enterprises and peculiarities of their application. *Інфраструктура ринку*, 2020,

№ 40. UDC 338.43 <https://doi.org/10.32843/infrastructure40-26>. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/40_2020_ukr/28.pdf

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

2. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 28.09.2017 № 222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19>